

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-3 Уж. 545/22
Дана 20.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу судија: Гордана Николић Врбашки, председник већа, Јелена Искић и Љиљана Коруга, чланови већа, са судским саветником Крстином Јовановић, записничарем, одлучујући о жалби Групе грађана МОРАМО – АКЦИЈА – Еколошки устанак – Ћута – Не давимо Београд, поднетој преко овлашћеног лица Небојше Зеленовића , кога заступа Александар Ј. Мијаиловић, адвокат из Шапца, изјављеној против решења РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ 02 број 013-1290/22 од 13.04.2022. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 20.04.2022. године, у 21,00 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба СЕ ОДБИЈА.

Образложење

Ожалбеним решењем у тачки 1. диспозитива одбијен је приговор жалиоца поднет против решења Општинске изборне комисије општине Бела Паланка број 013-497/2022 од 08.04.2022. године, док је тачком 2. диспозитива ожалбеног решења констатовано да се решење објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Решењем Општинске изборне комисије општине Бела Паланка број 013-497/2022 од 08.04.2022. године у ставу 1. диспозитива, одбијен је захтев за поништавање гласања на бирачким местима због предузетих неправилних радњи у спровођењу избора-учињених неправилности код примопредаје изборног материјала између бирачких одбора и локалне изборне комисије након затварања бирачких места у вези гласања на изборима за председника Републике Србије и за народне посланике Народне скупштине Републике Србије одржаним дана 03. априла 2022. године које су утицале да се на свим бирачким

местима не могу правилно утврдити резултати гласања број 013-483/2022 од 06.04.2022. године у 18:55 часова, који је поднео Ивица Васић, као неоснован, док је у ставу 2. диспозитива одређено да решење ступа на снагу даном доношења и да се објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Жалбом поднетом Управном суду препорученом пошиљком RE773577249RS дана 16.04.2022. године у 12 часова, која је у Управном суду примљена 18.02.2022. године у 10,27 часова, жалилац истиче да је оспорено решење незаконито, јер је донето супротно одредбама Закона о избору народних посланика, као и Закона о општем управном поступку, из ког разлога благовремено подноси жалбу. Истиче да је Републичка изборна комисија из приложеног овлашћења од 04.04.2022. године закључила да Ивица Васић није имао овлашћење да изјави захтев за поништавање поступка, па је на основу тога одлучила да приговор од 08.04.2022. године одбије. Наводи да Републичка изборна комисија сматра да је, пошто Ивица Васић није имао овлашћење да изјави захтев за поништавање гласања, Општинска изборна комисија општине Бела Паланка требало да одбаци наведени захтев, а не да мериторно одлучује по њему. Указује да Републичка изборна комисија најпре греши у својој оцени да Ивица Васић није имао право да изјави захтев за поништавање гласања и да овакав закључак изводи из једне реченице у овлашћењу која гласи „на основу члана 150. Закона о избору народних посланика може изјавити приговоре и жалбе“, из чега следи да овлашћено лице није овлашћено да изјављује и захтеве за поништавање гласања на бирачком месту. Додаје да Републичка изборна комисија најпре пропушта да утврди да се члан 150. Закона о избору народних посланика односи само на приговор, не и на жалбу, из чега је јасно да у овлашћењу нису експлицитно наведени чланови Закона који су основ за изјављивање правних лекова које овлашћено лице може изјавити. Указује да још већи превид Републичка изборна комисија прави када потпуно игнорише последњу реченицу овлашћења која гласи „Ово овлашћење се односи на све врсте приговора и жалби“. Сматра да „приговорити“ према речнику српског језика Матице српске значи „изразити нездовољство неким или нечим“, а у правном жаргону се може тумачити као израз нездовољства неким правним актом. Додаје да, како у тој последњој реченици нису наведени никакви чланови закона, да су речи „приговор“ и „жалба“ писани малим словом, јасно је да се ради о уопштеним појмовима који се користе за правне лекове, а не о конкретним, именованим, правним лековима. Истиче да треба узети у обзир да се ради о општем овлашћењу које је од стране издаваоца издато управо да би се подносиле све врсте правних лекова на локалном нивоу пред локалним органима. Посебно наглашава да је орган који је једини био дужан да утврди да ли је захтев за поништавање гласања поднет од стране овлашћеног лица, првостепени орган, односно Општинска изборна комисија општине Бела Паланка која је правилно утврдила да је захтев поднет од стране овлашћеног лица. Наводи да није јасно по ком основу Републичка изборна комисија утврђује процесне претпоставке захтева за поништавање гласања, с обзиром да о поменутом захтеву и не одлучује, него о приговору на решење Општинске изборне комисије општине Бела Паланка 031-497/2022 од 08.04.2022. године. Сматра да и ако се прихвати да Републичка изборна комисија може одлучивати о процесним претпоставкама захтева за поништавање гласања (за шта се основ не налази ни у Закону о избору народних посланика, ни у Закону о општем управном поступку), уколико утврди да је исти поднет од стране неовлашћеног лица, као другостепени орган приговор може само одбацити у складу са Законом о општем управном поступку, а никако одбити. Истиче да другостепени орган одбија правни лек ако нађе: 1) да је првостепени орган правилно спровео поступак и да је

побијано решење законито и правилно; 2) да је у првостепеном поступку било недостатака који нису утицали на законитост и правилност побијаног решења; 3) да је побијано решење засновано на закону, али из других разлога, а не оних који су наведени у образложењу решења. Указује да је у конкретном случају, Републичка изборна комисија утврдила да је првостепени орган погрешио, односно донео решење којим одбија уместо да одбацује захтев и одбио приговор и сматра да је то контрадикторно, јер ако је првостепени орган донео погрешну одлуку, приговор је морао бити усвојен. Истиче да је једини начин да одбије приговор био да утврди да је првостепени орган донео исправну одлуку, али како је на последњој страни решења Републичке изборне комисије у другом пасусу, образложено како то другостепени орган сматра да је првостепени погрешио, односно донео погрешну одлуку, налази да је Републичка изборна комисија имала основ да решење Општинске изборне комисије општине Бела Паланка поништи и донесе одлуку уместо поменуте комисије, на основу члана 155. став 2. Закона о избору народних посланика, међутим Републичка изборна комисија ни то није урадила. Понавља да је Републичка изборна комисија најпре погрешно утврдила да Ивица Васић није овлашћено лице за подношење захтева за поништавање гласања и потом утврдила да је побијано решење Општинске изборне комисије општине Бела Паланка погрешно и противно Закону о општем управном поступку и Закону о избору народних посланика, одбила приговор против наведеног решења. Предлаже да Управни суд поништи решење Републичке изборне комисије 02 бр. 013-1290/22 од 13.04.2022. године и наложи јој да мериторно одлучи о приговору Ивице Васића, поднетом против решења Општинске изборне комисије општине Бела Паланка број 031-497/2022 од 08.04.2022. године.

По изјављеној жалби Републичка изборна комисија је дана 19.04.2022. године у 15,00 часова, доставила Управном суду све списе предмета.

Одлучујући о поднетој жалби, на основу одредбе члана 157. став 2. у вези са одредбом члана 156. став 1. Закона о избору народних посланика ("Службени гласник РС", број 14/22), Управни суд је утврдио да је жалба благовремена, допуштена и изјављена од стране овлашћеног лица, па је након оцене навода жалбе, ожалбеног решења и комплетних списка ове изборне ствари нашао да жалба није основана.

Према стању у спису и разлогима из образложења ожалбеног решења произлази да је Ивица Васић, по овлашћењу Групе грађана МОРАМО – АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ђута - Не давимо Београд број 013-483-1/2022 и Групе грађана МОРАМО - Биљана Стојковић - председница Србије бројем 013-483-2/2022 поднео захтев за поништавање гласања на бирачким местима због предузетих неправилних радњи у спровођењу избора-учињених неправилности код примопредаје изборног материјала између бирачких одбора и локалне изборне комисије након затварања бирачких места у вези гласања на изборима за председника Републике Србије и за народне посланике Народне скупштине Републике Србије одржаним дана 03.04.2022. године које су утицале да се на свим бирачким местима не могу правилно утврдити резултати гласања, број 013-483/2022 од 06.04.2022. године, у 18:55 часова. Општинска изборна комисија је увидом у поднети захтев за поништавање гласања на бирачким местима уочила да је исти поднет због неправилности на спровођењу избора за председника Републике Србије и Народне посланике а због: онемогућавања члановима локалне изборне комисије да констатују евентуалне грешке у записнику о раду грубе логичко-рачунске грешке, тешке грешке и онемогућавања да учествују у сачињавању

извештаја о контроли записника о раду бирачких одбора; због недоношења одлука о именовању чланова изборне комисије, који ће извршити примопредају изборног материјала након затварања бирачких места са представницима бирачких одбора са свих бирачких места општине Бела Паланка; да седница комисије није била заказана; да је пријем изборног материјала извршен од стране неовлашћених лица и других неправилних радњи изборне комисије, те предлаже да Општинска изборна комисија општине Бела Паланка поништи гласање на свим бирачким местима. Ценећи све наводе у захтеву, сваки посебно и у целини, Општинска изборна комисија општине Бела Паланка је закључила да уз захтев није достављен ни један доказ о наведеним тврђњама изреченим у захтеву. Општинска изборна комисија је констатовала да подносилац захтева на основу примедби на рад Општинске изборне комисије приликом примопредаје изборног материјала предлаже и да Општинска изборна комисија општине Бела Паланка поништи гласање на свим бирачким местима, а што је контрадикторно са наводима у захтеву. Наиме, закључила је да подносилац захтева није поднео ниједан захтев за поништавање гласања на ниједном бирачком месту, из разлога наведених у захтеву број 013-483/2022 од 06.04.2022. године, као и ниједан доказ из којих разлога односно неправилности би се поништило гласање на свим бирачким местима, те да није навео ни број ни назив бирачких места. Стoga, како подносилац захтева није приложио доказе уз поднети захтев, из напред наведеног, Општинска изборна комисија је сходно члану 148. став 3. Закона о изборну Народних посланика („Службени гласник РС“, број 14/22), захтев одбила и одлучила као у диспозитиву решења број 013-497/2022 од 08.04.2022. године, које је на веб презентацији Републичке изборне комисије објављено 08. априла 2022. године у 12:26:46.

Против наведеног решења подносилац жалбе је изјавио приговор дана 11.04.2022. године у 11,01 часова. У приговору је наведено да је оспореним решењем ОИК општине Бела Паланка одбијен захтев за поништавање гласања на свим бирачким местима (бирачким местима 1-37) због предузетих неправилних радњи у спровођењу избора – учињених неправилности код примопредаје изборног материјала између бирачких одбора и локалне изборне комисије након затварања бирачких места у вези гласања на изборима за Председника Републике Србије и за народне посланике Народне скупштине Републике Србије, одржаним дана 3. априла 2022. године на територији општине Бела Паланка које су утицали да се на свим бирачким местима не могу правилно утврдити резултати гласања. Даље је наведено да је Општинска изборна комисија приговор - захтев за поништавање гласања на бирачким местима одбила са образложењем да за исти није достављен доказ о наведеним тврђњама изреченим у захтеву, те да није достављен ниједан доказ из којих разлога односно неправилности би се поништило гласање на свим бирачким местима. Подносилац приговора је даље изнео тврђење да су наводи Општинске изборне комисије општине Бела Паланка супротни садржини, чињеницама и доказима приговора број 013-486/2022 од 6. априла 2022. године, у прилог чему је истакао да је изнео чињенице на којима заснива приговор и навео доказе који су видљиви на веб презентацији Републичке изборне комисије и који се налазе у изборним материјалима Општинске изборне комисије општине Бела Паланка. Подносилац приговора је поново тврђење изнете у приговору поднетог Општинској изборној комисији општине Бела Паланка 6. априла 2022. године о којем је одлучено оспореним решењем. Предложено је да Републичка изборна комисија поништи решење Општинске изборне комисије општине Бела Паланка број 013-497/2022 од 8. априла 2022. године и поништи неправилне радње у спровођењу

избора и да сходно члану 155. став 3. Закона о избору народних посланика мериторно одлучи и усвоји захтев за поништење гласања на свим бирачким местима у општини Бела Паланка.

Одлучујући по наведеном приговору, Републичка изборна комисија је утврдила да је Ивица Васић 6. априла 2022. године Општинској изборној комисији општине Бела Паланка, са позивањем на члан 148. став 1. и члан 150. став 1. Закона о избору народних посланика, доставио поднесак са предметом: ПРИГОВОР против предузетих неправилних радњи у спровођењу избора - учињених неправилности код примопредаје изборног материјала између бирачких одбора и локалне изборне комисије након затварања бирачких места у вези гласања на изборима за председника Републике Србије и за народне посланике Народне скупштине Републике Србије одржаним дана 03. априла 2022. године које су утицале да се на свим бирачким местима не могу правилно утврдити резултати гласања. Наведени поднесак је у Општинској изборној комисији општине Бела Паланка заведен 6. априла 2022. године под бројем 013-483/2022. Подносилац поднеска - приговора је, у складу са чланом 148. ставови 1. и 3. Закона о избору народних посланика, предложио да Општинска изборна комисија општине Бела Паланка поништи гласање на свим бирачким местима и исто понови у законом прописаним роковима. Уз поднесак – приговор, подносилац је приложио овлашћења за изјављивање приговора и жалбе, оба издата од стране Небојше Зеленовића, као заступника Групе грађана МОРАМО – АКЦИЈА – Еколошки устанак – Ђута – Не давимо Београд и као заступника Групе грађана МОРАМО – БИЉАНА СТОЈКОВИЋ – председница Србије. Републичка изборна комисија је, увидом у достављена овлашћења за изјављивање приговора и жалбе издата Ивици Васићу, констатовала да се предметним овлашћењима именованы овлашћује да у име Групе грађана МОРАМО - АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ђута - Не давимо Београд на основу члана 150. Закона о избору народних посланика може изјавити приговоре и жалбе у вези са спровођењем и утврђивањем резултата гласања на изборима за посланике у Народној скупштини Републике Србије одржаним 03.04.2022. године, за бирачка места на територији општине Бела Паланка и да се овлашћење односи на изјављивање свих врста приговора и жалби и да у име Групе грађана МОРАМО-Биљана Стојковић, председница Србије на основу члана 150. Закона о избору народних посланика може изјавити приговоре и жалбе у вези са спровођењем и утврђивањем резултата гласања на изборима за председника Републике Србије одржаним 03.04.2022. године, за бирачка места на територији општине Бела Паланка и да се овлашћење односи на изјављивање свих врста приговора и жалби. Поводом овлашћења, достављених уз поднети захтев Групе грађана МОРАМО – АКЦИЈА - Еколошки устанак-Ђута - Не давимо Београд за поништавање гласања на бирачким местима на територији општине Бела Паланка, Републичка изборна комисија је, позивајући се на одредбе чланова 150. и 156. Закона о избору народних посланика, утврдила да је Ивици Васићу предметним овлашћењима, достављеним уз захтев за поништавање гласања на бирачким местима у општини Бела Паланка, дато овлашћење да у име Групе грађана МОРАМО - АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ђута - Не давимо Београд подносиоца проглашене изборне листе и у име Групе грађана МОРАМО - Биљана Стојковић, председница Србије, предлагача проглашеног кандидата за председника, може изјављивати приговор и жалбу, али да истим није дато овлашћење Ивици Васићу и за подношење захтева за поништавање гласања на бирачким местима, као посебног

правног средства у смислу члана 147. Закона о избору народних посланика и у смислу члана 148. став 1. истог закона на који се позива подносилац поднеска – приговора, а којим је прописано да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања. Стoga, Републичка изборна комисија сматра да је Општинска изборна комисија општине Бела Паланка приликом одлучивања о предметном поднеску – приговору правилно поступила када га је оквалификовала као захтев за поништавање гласања на бирачким местима, али да је, уместо што га је одбила као неоснован, требало да га одбаци као поднет од неовлашћеног лица, из разлога што Ивица Васић није имао овлашћење за подношење захтева за поништавање гласања на бирачком месту у име Групе грађана МОРАМО - АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ђута - Не давимо Београд, већ искључиво овлашћење за подношење приговора и жалбе, као два од три правна средства у спровођењу избора прописана чланом 147. Закона о избору народних посланика. Републичка изборна комисија сматра да тиме што је захтев за поништавање гласања на бирачком месту одбила као неоснован, уместо да исти одбаци из разлога што Ивица Васић није имао овлашћење за подношење захтева за поништавање гласања на бирачком месту, Општинска изборна комисија општине Бела Паланка није повредила закон на штету подносиоца приговора, односно подносиоца захтева за поништавање гласања на бирачком месту. На основу свега изнетог, Републичка изборна комисија је приговор одбила и одлучила као у диспозитиву ожалбеног решења.

Одредбом члана 66. Закона о избору народних посланика (“Службени гласник РС” број 14/22) прописано је да подносилац изборне листе може овластити највише два лица за подношење изборне листе (став 1) Ако није другачије одређено актом којим су за подношење изборне листе овлашћена два лица, свако од њих може самостално предузимати радње на које је овлашћен (став 2). Лице које је овлашћено за подношење изборне листе може у име подносиоца изборне листе да врши и друге радње у изборном поступку уколико подносилац изборне листе није другачије одредио актом којим му даје то овлашћење (став 3). Опозивање и сужавање овлашћења за подношење изборне листе и за предузимање других радњи у изборном поступку почиње да производи правно дејство када Републичка изборна комисија прими писмено обавештење о томе(став 4). Лице овлашћено за подношење изборне листе може своје овлашћење пренети на друго лице уколико подносилац изборне листе није другачије одредио актом којим се даје овлашћење (став 5).

Одредбом члана 148. став 1. Закона о избору народних посланика прописано је да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Одредбом члана 150. став 1. наведеног закона прописано је да подносилац проглашене изборне листе има право да поднесе приговор против донете одлуке, против предузете радње и због пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња у спровођењу избора, ако овим законом није предвиђено другачије. Ставом 2. истог члана закона прописано је да се приговор не може поднети против одлуке, радње или пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња за које је предвиђено

друго правно средство.

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари, према оцени Управног суда, Републичка изборна комисија је правилно поступила када је ожалбеним решењем приговор жалиоца, изјављен против решења Општинске изборне комисије општине Бела Паланка од 08. априла 2022. године, одбила као неоснован, налазећи да Ивица Васић није био овлашћен да поднесе захтев за поништавање гласања на бирачким местима у општини Бела Паланка због неправилности током спровођења гласања у име подносиоца проглашене изборне листе Групе грађана МОРАМО – АКЦИЈА – Еколошки устанак – Ђута – Не давимо Београд. Наиме, Ивици Васићу, овлашћењем које је достављено уз захтев за поништавање гласања на бирачким местима у општини Бела Паланка, дато је овлашћење да у име Групе грађана МОРАМО - АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ђута - Не давимо Београд, може изјавити приговор и жалбу, али не и захтев за поништавање гласања на бирачком месту. Ово стога што и по оцени Управног суда из списка и спорног овлашћења произлази да Ивица Васић није лице из цитиране одредбе члана 66. Закона о избору народних посланика, већ лице на које је само пренето овлашћење за подношење приговора и жалбе. Како је Општинска изборна комисија општине Бела Паланка захтев жалиоца одбила уместо да га је одбацила, суд налази да таквим одлучивањем није повређен закон на штету подносиоца приговора односно подносиоца захтева за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

С обзиром на изложену, наводи жалбе су без утицаја на другачију оцену законитости ожалбеног решења.

Управни суд је имао у виду захтев подносиоца жалбе да суд мериторно реши ову изборну ствар, па је с обзиром да је жалбу одбио, нашао да за такав начин одлучивања нису испуњени услови.

На основу свега наведеног, Управни суд је применом члана 40. став 1. и 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), који се сходно примењује на основу члана 159. став 2. Закона о избору народних посланика, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 20.04.2022. године у 21,00 часова, III-3 Уж. 554/22

Записничар
Кристина Јовановић, с.р.

Председник већа-судија
Гордана Николић Врбашки, с.р.

За тачност отправка
 Управитељ писарнице

Дејан Ђурић

KCB